

V I Lenin

Ett stort initiativ

(Heroismen hos arbetarna på hemmafronten. De "kommunistiska subbotnikerna")

Pressen ger många exempel på rödarmisternas hjältemod. I kampen mot Koltjaks och Denikins styrkor och godsägarnas och kapitalisternas övriga trupper ger arbetarna och bönderna inte sällan prov på mirakulös tapperhet och uthållighet vid försvaret av den socialistiska revolutionens vinningar. Den oorganiserade partisanverksamheten, tröttheten och disciplinlösheten övervinns långsamt och med möda, men trots allt går det framåt. Heroismen hos de arbetande massorna, som medvetet bringar offer för socialismens seger, är det som är grunden för den nya, kamratliga disciplinen i Röda armén, för dess pånyttfödelse, stärkande och tillväxt.

Minst lika mycket förtjänar heroismen bland hemmafrontens arbetare att uppmärksammas. Verkligt enorm betydelse i detta sammanhang har de *kommunistiska subbotnikerna*^{*}, som arbetarna ordnar på eget initiativ. Tydligt är detta ännu bara i sin början, men det är ändå sällsynt viktigt. Det är början till en omvälvning, som är svårare, väsentligare, mer djupgående och mer avgörande än bourgeoisins störtande, ty det är en seger över den egna trögheten, disciplinlösheten och småborgerliga egoismen, över dessa vanor som den fördömda kapitalismen lämnat i arv åt arbetaren och bonden. Då denna seger har befasts, då och först då kommer en ny samhällsdisciplin, en socialistisk disciplin att ha skapats, då och först då blir en återgång till kapitalismen omöjlig, blir kommunismen verkligen oövervinnlig.

Pravda publicerade den 17 maj en artikel av kamrat A Zj. "Arbete på revolutionärt sätt (En kommunistisk lördag)". Denna artikel är så viktig att vi återger den i sin helhet:

Arbete på revolutionärt sätt (en kommunistisk lördag)

Brevet från RKP:s CK om arbete *på revolutionärt sätt* har gett de kommunistiska organisationerna och kommunisterna en stark impuls. Den allmänna entusiasmen har fått många kommunistiska järnvägsmän att bege sig till fronten, men flertalet av dem har inte kunnat lämna sina ansvarsfulla poster eller finna nya sätt att arbeta på ett revolutionärt sätt. Meddelanden från lokalt håll om hur långsamt mobiliseringsarbetet gått och byråkratisk förhållning föranledde Moskva-Kazanbanans subdistrikt att se närmare på hur järnvägsarbetet fungerar. Det visade sig att brådskande order och lokreparationer fördröjs av brist på arbetskraft och av låg arbetsproduktivitet. På ett allmänt möte med kommunister och partisympatisörer vid Moskva-Kazanbanans subdistrikt den 7 maj ställdes frågan om att övergå från ord till handling för att bidra till seger över Koltjak. Det förslag som lades fram lød:

"På grund av det svåra inre och yttre läget och för att få övertag över klassfienden måste kommunisterna och sympatisörerna än en gång ta ett krafttag och av sin fritid avstå ytterligare en timme till arbete, dvs förlänga sin arbetsdag med en timme, slå ihop dessa extra timmar och på lördagen utföra 6 timmars kroppsarbete för att omedelbart skapa ett reellt värde. Eftersom kommunisterna när det gäller revolutionens vinningar inte får skona sin hälsa eller sitt liv skall arbetet utföras utan betalning. *Kommunistisk lördag* införes i hela subdistriktet fram till den fullständiga segern över Koltjak."

Efter viss tvekan antogs detta förslag enhälligt.

Lördagen den 10 maj klockan sex på kvällen inställde sig kommunisterna och sympatisörerna till arbete som soldater, ställde upp sig i led och fördes av förmännen till sina platser utan trassel.

* *Subbotnik* (av ry subbota = lördag), frivilligt obetalt övertidsarbete för återuppbygget. – *Red*

Arbetet på *revolutionärt sätt gav resultat*. Den bifogade tabellen anger företaget och arbetets karaktär.

Arbetsplats	Arbetets art	Antal arbetare	Antal timmar		Utfört arbete
			per person	totalt	
Moskva: Stora lokverkstäderna	Lastning av material för linjen, anordningar för reparation av lok och vagnsdelar till Perovo, Murom, Alatyry och Syzran	48	5	240	Lastat 7 500 pud* lossat 1 800 pud
		21	3	63	
		5	4	20	
Moskva: Personstågsstallarna	Komplicerad löpande reparation av lok	26	5	130	Sammanlagt 1½ lok reparerade
Moskva: Rangerbangården	Löpande lokreparationer	24	6	144	2 lok reparerade och delar på 4 isärtagna för reparation
Moskva: Vagnavdelningen	Löpande personvagnsreparation	12	6	72	2 tredjeklassvagnar
Perovo: Stora vagnverkstäderna	Vagnreparationer och mindre reparationer på lördag och söndag	46	5	230	12 godsfinikor och 2 öppna godsvagnar
		23	5	115	
	<i>Tillsammans</i>	205	–	1014	Tillsammans 4 lok och 16 vagnar reparerade samt 9 300 pud lastade och lossade

Arbetet skulle med vanlig betalning ha kostat sammanlagt 5 miljoner rubel, vid övertidsbetalning 50 procent mer.

Arbetsintensiteten låg 270 procent över vanliga arbetares. För övriga arbeten var produktiviteten ungefär densamma.

Arbeten (brådslande) utfördes som hade försenats från sju dagar upp till tre månader på grund av arbetskraftsbrist och byråkratiskt söl.

Arbetet försiggick trots att en del attiraljer var behäftade med (lätt avhjälpna) fel, som försinkade några grupper i 30-40 minuter.

Den administrationspersonal som lämnats kvar för att leda arbetena hann nätt och jämnt med att förbereda nya arbetsuppgifter, och det var kanske föga överdrivet när en gammal förman sade att det på den kommunistiska lördagen hade utträttats lika mycket som annars brukar ta en vecka när det görs av omedvetna och slarviga arbetare.

Eftersom även många, som helt enkelt är uppriktiga anhängare av sovjetmakten, deltog och en tillströmning av sådana väntas till kommande lördagar och eftersom även andra distrikt önskar ta exempel av kommunisterna vid Moskva-Kazanbanan vill jag uppehålla mig utförligare vid den organisatoriska sidan enligt meddelandena från ort och ställe.

* 1 pud = 16,38 kg – Red

Ungefär 10 procent av dem som deltog i arbetet var kommunister med fast anställning på dessa platser. De övriga var personer på ansvariga poster och valda funktionärer, från järnvägs-kommissarie till företagskommissarie, samt från fackföreningen och sådana som arbetar i förvaltningen och kommissariatet för kommunikationerna.

Entusiasmen och lagandan i arbetet var enastående. När arbetare, kontorister och ledande personal utan skäl och gräl grep tag i ett fyrtiopuds hjulband till ett persontågslok och likt flitiga myror rullade det på plats, kändes i hjärtat en varm glädje över det kollektiva arbetet och stärktes tron på att arbetarklassens seger är orubblig. De internationella rövarna kommer inte att kunna strypa de segerande arbetarna, de interna sabotörerna kommer att få vänta förgäves på Koltjak.

När arbetena var slutförda fick de närvarande bevittna en oförliknelig scen: hundratals kommunister, trötta men med glädjestrålände blickar, hälsade framgången med Internationalens högtidliga toner – och segerhymnens triumfvågor tycktes strömma ut över arbetarnas Moskva och likt ringar på vattnet sprida sig ut över arbetarnas Ryssland och ruska om de trötta och förslappade.

A Zj

Detta utomordentliga ”efterföljansvärda exempel” uppskattades av *Pravda*, där kamrat N R i en artikel under denna rubrik den 20 maj skrev:

”Att kommunister arbetar på detta sätt är inget sällsynt fall. Jag känner till sådana fall från en kraftstation och från olika järnvägslinjer. Vid Nikolajevbanan har kommunisterna arbetat övertid flera nätter för att lyfta upp ett lokomotiv som störtat ner från vändskivan; vid Nordbanan arbetade alla kommunister och sympatisörer i vintras flera söndagar för att hålla spåren fria från snö, och particellerna vid många godsbangårdar avpatrullerar dessa nattetid för att förhindra stölder av gods. Men detta arbete har varit tillfälligt och osystematiskt. Kamraterna vid Kazanbanan har i detta arbete fört in något nytt som gör det systematiskt och permanent. ‘Till den fullständiga segern över Koltjak’, beslöt kazankamraterna, och häri ligger hela betydelsen av deras arbete. De förlänger kommunisternas och sympatisörernas arbetsdag med en timme, så länge krigstillståndet varar, och samtidigt ger de ett exempel på produktivt arbete.

Detta exempel har redan manat och måste mana till efterföljd. Kommunisterna och sympatisörerna vid Alexanderbanan har på ett allmänt möte diskuterat det militära läget och kazankamraternas resolution och beslutat att: 1) införa ‘subbotniker’ för kommunisterna och sympatisörerna vid Alexanderbanan; den första subbotniken bestämdes äga rum den 17 maj; 2) att organisera kommunister och sympatisörer i mönsterarbetslag, som skall visa arbetarna hur man bör arbeta och vad som faktiskt kan åstadkommas med de material och verktyg som finns och i rådande livsmedelsläge.

Enligt vad kazankamraterna säger har deras exempel gjort starkt intryck, och de väntar sig att ett stort antal partilösa arbetare skall komma till arbetet nästa lördag. När dessa rader skrivs har kommunisterna vid Alexanderbanans verkstäder ännu inte börjat arbeta övertid, men det behövdes bara att ryktet om de planerade arbetena började sprida sig för att de partilösa massorna skulle komma i rörelse och börja prata: ‘Vi visste inget igår, annars skulle vi också ha gjort oss klara och arbetat’, ‘nästa lördag kommer jag säkert’. Detta arbete gör ett mycket starkt intryck.

Kazankamraternas exempel måste följas av alla kommunistiska celler på hemmafronten. Inte bara de kommunistiska cellerna i järnvägsknuten Moskva, utan hela partiorganisationen i Ryssland måste följa detta exempel. Och i byarna måste de kommunistiska cellerna i första hand ta sig före att bruka rödarmisternas åkrar och hjälpa deras familjer.

Kamraterna vid Kazanbanan avslutade sin första kommunistiska subbotnik med att sjunga Internationalen. Om den kommunistiska organisationen i hela Ryssland följer detta exempel och oryggligt genomför det, så kommer Ryska sovjetrepubliken att klara sig igenom de närmaste svåra månaderna till de dånande tonerna av Internationalen, sjungen av republikens alla arbetande människor ...

Till verket, kamrater kommunister.”

Den 23 maj 1919 meddelade *Pravda*:

”Den första kommunistiska ‘subbotniken’ vid Alexanderbanan ägde rum den 17 maj. Enligt en på allmänt möte antagen resolution arbetade 98 kommunister och sympatisörer fem timmars övertid utan betalning och fick för detta endast rätt att köpa en andra middag och som kroppsarbetare dessutom ett halvt skålpund bröd därtill.”

Trots att arbetet var dåligt förberett och illa organiserat var *arbetsproduktiviteten 2-3 gånger så hög som den vanliga*.

Här är ett par exempel:

På 4 timmar gjorde 5 svarvare 80 valsar. Produktivitet 213 procent av den vanliga.

20 utbildade arbetare samlade på 4 timmar in 600 pud skrot och 70 vagnsfjädrar, vardera vägende 3,5 pud, inalles 850 pud. Produktivitet 300 procent jämfört med den vanliga.

”Kamraterna förklarar detta med att arbetet på vanlig tid är tröttsamt och tråkigt, men här arbetar man med lust och entusiasm. Nu kommer man dock att skämmas för att på vanlig arbetstid göra mindre än på den kommunistiska subbotniken.”

”Många partilösa arbetare säger sig nu vilja delta i subbotniker. Lokbesättningarna anmäler sig nu till att hämta ett lok från ‘kyrkogården’, reparera det och få det igång.

Det uppges att likadana subbotniker organiseras vid Vjazmabanen.”

Hur arbetet går under dessa kommunistiska subbotniker beskrivs av kamrat A Djatjenko i *Pravda* den 7 juni. Vi återger den viktigaste delen av artikeln, som har rubriken En subbotnikarbetares anteckningar:

”Med stor glädje gav vi oss av, en kamrat och jag, för att fullgöra subbotnik’praktik’ enligt ett beslut av partikommittén vid järnvägens subdistrikt och för några timmar låta huvudet vila och musklerna arbeta ... Vi skulle arbeta på järnvägens snickeri. Vi kom dit, träffade några av våra egna, hälsade, skämtade och räknade våra styrkor – inalles 30 man ... Och framför oss låg ett ‘monster’, en rejält tung ångpanna på så där 600-700 pud, och den skulle vi ‘flytta’, dvs släpa iväg en kvarts eller tredjedels verst till underredet. Tvivel smyger sig på ... Men så kommer vi igång: några kamrater har helt enkelt skjutit in trärullar under pannan och gjort fast två rep och arbetet har börjat ... Pannan ger ogärna med sig men kommer i alla fall i rörelse. Vi gläder oss, vi är ju så fåtaliga ... just den pannan har ju ickekommunistiska arbetare, tre gånger fler än vi, slitit med i nästan två veckor, men den har envisats, ända tills vi kom ... Vi arbetar en timme, hårt och samspelt, till det taktfasta kommandoropet ‘Ett, två, tre’ från vår kamrat hejarbasen, och pannan rullar på. Men så plötsligt, vad är det som har hänt? Helt oväntat tumlar flera kamrater på ett lustigt sätt till marken om varandra – repet i deras händer har ‘svikit’ ... Men avbrottet varar bara en minut: en tross görs fast i stället ... Det är kväll, det mörknar redan märkbart, men ännu har vi en liten uppförsbacke att klara av, och sedan är arbetet snart klart. Det knakar i armarna, handflatorna bränner, vi är uppvärmda och tar i för fulla muggar – och framåt går det. Där står ‘administrationen’, litet generad över vår framgång, och hugger också tag i trossen: sug i! det var verkligen på tiden! Och där står en rödarmist och tittar intresserat på när vi arbetar. I händerna har han ett dragspel. Vad tänker han? Vad är det för människor? Varför håller de på så där på en lördag, när alla sitter hemma? Jag läser hans tankar och säger: ‘Kamrat! Spela något muntert för oss, det är inte vilka som helst som arbetar här, utan verkliga kommunister – du ser hur det går undan för oss, vi latar oss inte utan ligger i!’ Rödmarmisten lägger varsamt dragspelet åt sidan och skyndar fram till trossen ...

‘Anglitjånin mudréts!’ stämmer kamrat U upp med sin vackra tenor. Vi sjunger efter, och dovt ekar arbetarsångens refräng: ‘Ej, dubinusjka, úchnem, podjórnem, podjórnem...’

Ovanan gör musklerna trötta, det värker i axlar och rygg, men – i morgon är det fridag, vår vilodag, vi hinner sova ut. Målet är nära, och efter någon tvekan är vårt ‘monster’ nästan framme vid underredet: lägg under några plankor bara, dra upp ångpannan och må den sedan sköta det jobb

som länge väntats av den. Själva beger vi oss i klunga till particellens rum, dess 'klubblokal', med affischer på och gevär längs väggarna, klart upplyst, och efter en väl sjungen International läskar vi oss med te med 'rom' och rentav litet bröd. Denna förplägnad som de lokala kamraterna har ordnat kommer mycket väl till pass efter vårt tunga arbete. Vi tar ett broderligt farväl av kamraterna och ställer oss på led. Revolutionssånger skallar i nattens tystnad på den sömniga gatan, och taktfasta steg ackompanjerar sången. 'Bröder till sol och till frihet', 'Upp trälar uti alla stater!' – Internationalens och arbetets sånger genljuder.

En vecka har gått. Händer och axlar har fått vila ut, och vi ger oss av till en ny 'subbotnik', denna gång nio verst bort, vi skall reparera vagnar. Det är i Perovo. Några kamrater har tagit sig upp på en amerikansk godsfinkas tak och sjunger Internationalen vackert och klangfullt. Folk på tåget lyssnar och förvånar sig tydligen. Hjulen dunkar taktfast, och vi som inte hinner klättra upp klänger på stegarna kring 'jänken' och spelar 'desperata' passagerare. Men där är ju anhalten, vi är redan framme, vi passerar över en lång gård och möter den vänlige kamrat kommissarien, G.

– Arbete finns det, det är folk det är ont om! Bara trettio man, och på sex timmar skall minst tretton vagnar genomgå en medelstor reparation! Där står de märkta hjulparen, och det finns inte bara tomma vagnar utan också en full cistern ... Men det gör inget, vi skall klara av det, kamrater!

Arbetet är i full gång. Jag och fem andra kamrater arbetar med hävstänger. Vi sätter skuldrorna till, och med två stänger, dirigerade av kamrat hejarbasen, får vi raskt och flinkt de 60 eller 70 pud tunga hjulparen att hoppa över från ett spår till ett annat. Ett par är borttaget, ett nytt kommer i dess ställe. Och nu är de alla på sina platser, och vi 'eskorterar' kvickt de gamla utslitna hjulparen på spåren in i ett skjul ... Ett, två, tre, och nu är hjulen inte längre på rälsen, utan lyfts av en svängarm upp i luften. Där borta i dunklet hörs hammarslag, det är kamrater som flitiga som bin jobbar med sina 'sjuka' vagnar. Det snickras och målas och tak täcks – till vår och kamrat kommissariens glädje går arbetet undan. Och där behöver också smederna vår hjälp. I en flyttbar ässja ligger en glödhet 'styrstång', dvs en vagnkopplingsstång med en krok som stukats till vid en oskicklig stöt. Vitglödgdad och gnistrande hamnar den på städet, och under våra flinka slag och efter en erfaren kamrats ögonmått antar den sin normala form. Fortfarande rödglödgdad lyfter vi upp den på axlarna och bär den kvickt, kvickt till dess plats, där den gnistrande sätts in i sitt fäste – några slag och saken är klar. Vi kryper in under vagnen. Kopplingarna och stängerna där är inte alls så enkelt ordnade som det verkar, där finns ett helt system med nitar och spiralfjäder...

Arbetet sjuder, natten faller på, facklorna brinner allt klarare. Snart är arbetet klart. En del kamrater har kurat ihop sig vid en hög med hjulband och smuttar på hett te. Majnatten är frisk, och nymånens skära lyser vackert på himlen. Det skrattas och skämtas friskt.

– Kamrat G, sluta arbeta nu, tretton vagnar räcker för dig! Men för kamrat G är det inte nog.

Teet är urdrucket, vi stämmer upp segersånger och beger oss mot utgången ..."

Rörelsen för "kommunistiska subbotniker" är inte begränsad till Moskva. Den 6 juni kunde *Pravda* meddela:

"Den 31 maj ägde den första kommunistiska subbotniken rum i Tver. 128 kommunister arbetade på järnvägen. På tre och en halv timme lastades och lossades 14 vagnar, reparerades tre lok, sågades tio famnar ved och utfördes även andra arbeten. De kvalificerade kommunistiska arbetarnas produktivitet var 13 gånger den normala."

Därefter kunde vi i *Pravda* den 8 juni läsa följande:

KOMMUNISTISKA SUBBOTNIKER

"Saratov den 5 juni. Som svar på moskvakamraternas uppmaning har de kommunistiska järnvägsmännen på ett allmänt partimöte beslutat att arbeta fem timmar övertid utan betalning på lördagarna för att stödja folkhushållet."

* *
*

Jag har gett de mest utförliga och fullständiga upplysningar om de kommunistiska subbotnikerna, ty vad vi här bevittnar är otvivelaktigt en av det kommunistiska uppbyggnadsarbetets viktigaste sidor, en sida som pressen inte tillräckligt uppmärksammat och vi alla inte tillräckligt uppskattat.

Mindre politiskt prat och mer uppmärksamhet åt högst enkla, men levande, ur verkligheten tagna och av verkligheten prövade fakta i det kommunistiska uppbyggnadsarbetet – den parollen måste vi alla, våra författare, agitatorer, propagandister, organisatörer osv oförtrutet upprepa.

Det är bara naturligt och ofrånkomligt att det som främst upptar oss den första tiden efter proletärrevolutionen är den centrala och grundläggande uppgiften, nämligen att övervinna bourgeoisins motstånd, besegra utsugarna, krossa deras sammansvärjningar (i stil med "slav-ägarkomplotten" att utlämna Piter, i vilken alla, från de svarta hundradena och kadeterna till mensjevikerna och socialistrevolutionärerna, deltog). Men vid sidan av denna uppgift reser sig lika ofrånkomligt – och desto angelägnare ju mer tiden går – en ännu väsentligare uppgift, nämligen det positiva kommunistiska uppbyggnadsarbetet, att skapa nya ekonomiska förhållanden och bygga ett nytt samhälle.

Såsom jag tidigare vid flera tillfällen haft anledning att påpeka, bland annat i talet på Petrogradsovjetens sammanträde den 12 mars, är proletariatets diktatur inte enbart våld mot utsugarna och inte ens huvudsakligen våld. Den ekonomiska grundvalen för detta revolutionära våld, garantin för dess effektivitet och framgång, är att proletariatet representerar och skapar en jämför med kapitalismen högre typ av samhällsarbetsorganisation.

Detta är kärnpunkten. Detta är källan till kommunismens styrka och garantin för att den kommer att segra fullständigt och säkert.

Den feodala organisationen av det samhällsarbete hölls uppe av prygeldisciplin, varvid de arbetande människorna, plundrade och toppridna av en handfull godsägare, levde i yttersta okunnighet och betryck. Den kapitalistiska organisationen av det samhällsarbete hölls uppe av svältdisciplin, och trots den borgerliga kulturens och den borgerliga demokratins alla framsteg förblev den breda massan arbetande människor även i de mest framskridna, civiliserade och demokratiska republiker en okunnig och undertryckt massa av löneslavar och förtryckta bönder, plundrade och toppridna av en handfull kapitalister. Den kommunistiska organisationen av det samhällsarbete, där socialism är det första steget på vägen, kommer att hållas uppe av den fria och medvetna disciplinen hos de arbetande människorna själva, som har kastat av sig såväl godsägarnas som kapitalisternas ok.

Denna nya disciplin faller inte ner från himlen och uppkommer inte ur fromma önskningar, utan den växer fram ur den kapitalistiska storproduktionens materiella betingelser och endast ur dem. Utan dem är den omöjlig. Och bärare eller förmedlare av dessa materiella betingelser är en bestämd historisk klass, som skapats, organiserats, sammansvetsats, skolats, upplysts och stålsats av storkapitalismen. Denna klass är proletariatet. Översätter man detta latinska, vetenskapliga, historiefilosofiska uttryck till ett enklare språk betyder proletariatets diktatur följande:

Endast en bestämd klass, nämligen städernas och överhuvudtaget fabrikernas och verkstädernas, industrins arbetare, är i stånd att leda hela massan av arbetande och utsugna människor i kampen för att kasta av sig kapitalets ok, i själva störtandet av dess välde, i kampen för att behålla och befästa segern, i arbetet på att skapa ett nytt, socialistiskt, samhällssystem, i hela kampen för klassernas fullständiga avskaffande. (Inom parentes kan påpekas: den vetenskapliga skillnaden mellan socialism och kommunism består endast i att

det första ordet betecknar det första stadiet av det nya samhälle, som växer fram ur kapitalismen, och det andra det nästa och högre stadiet.)

Den gula internationalens, "Berninternationalens", misstag ligger i att dess ledare endast i ord erkänner klasskampen och proletariats ledande roll, eftersom de är rädda för att tänka tanken till slut, rädda för att dra just den ofrånkomliga slutsats, som är särskilt skrämmande för bourgeoisin och absolut oacceptabel för den. De är rädda för att erkänna att proletariats diktatur också är en period av klasskamp, som är oundviklig så länge klasserna inte avskaffats och som ändrar former och blir särskilt förbittrad och egenartad under den första perioden efter kapitalets störtande. Efter att ha erövat den politiska makten inställer proletariatet inte klasskampen utan fortsätter den – ända tills klasserna har avskaffats – men då givetvis i ett annat läge, i en annan form, med andra medel.

Vad betyder då "klassernas avskaffande"? Alla som kallar sig socialister erkänner detta socialismens slutmål, men långtifrån alla sätter sig in i vad det betyder. Som klasser betecknas stora grupper av människor, som skiljer sig åt genom sin ställning i det historiskt bestämda systemet för samhällsproduktion, genom sitt förhållande (mestadels fastställt och fixerat i lagarna) till produktionsmedlen, genom sin roll i den samhällsliga arbetsorganisationen och följaktligen genom sätten att skaffa sig den andel av den samhällsliga rikedom, som de förfogar över, och denna andels storlek. Klasser är grupper av människor, av vilka en grupp kan tillägna sig en annan grupps arbete på grund av att deras ställning i den bestämda samhällssekonomiska formationen skiljer sig åt.

Det är klart att man för att helt avskaffa klasserna inte bara måste störta utsugarna, godsägarna och kapitalisterna, inte bara måste upphäva *deras* äganderätt, utan man måste också upphäva *allt* privat ägande av produktionsmedel och avskaffa såväl skillnaden mellan stad och land som skillnaden mellan fysiskt och intellektuellt arbetande. Detta kommer att ta mycket lång tid. För att det skall kunna genomföras måste man ta ett gigantiskt steg framåt i produktivkrafternas utveckling, måste man övervinna motståndet (ofta passivt sådant, som är särskilt envist och särskilt svårt att övervinna) från småproduktionens talrika kvarlevor, måste man övervinna den väldiga makt som vanan och den med dessa kvarlevor förknippade trögheten innebär.

Det skulle vara tomt frasmakeri eller en antidiluviansk, för-marxistisk socialists illusion att tro att alla "arbetande människor" är lika kapabla att utföra detta arbete. Ty denna förmåga kommer inte av sig självt, utan den växer fram historiskt och växer fram endast ur den kapitalistiska storproduktionens betingelser. I början på vägen från kapitalism till socialism besitter *endast* proletariatet denna förmåga. Det är i stånd att utföra den gigantiska uppgift som åvilar det, för det första därför att det är de civiliserade samhällenas starkaste och mest avancerade klass, för det andra därför att det i de mest utvecklade länderna utgör befolkningens flertal och, för det tredje, därför att befolkningens flertal i efterblivna kapitalistiska länder som Ryssland tillhör halvproletariatet, dvs regelbundet lever proletärt under en del av året, regelbundet till viss del försörjer sig med lönarbete i kapitalistiska företag.

De som försöker lösa uppgifterna i samband med övergång från kapitalism till socialism med utgångspunkt i allmänna fraser om frihet, jämlikhet, demokrati överhuvudtaget, arbetsdemokratins jämlikhet etc (såsom Kautsky, Martov och andra hjältar i den gula, bernska Internationalen gör) avslöjar sig bara som småborgare, brackor, kälkborgare, vilka i ideologiskt avseende slaviskt traskar i bourgeoisins fotspår. Den rätta lösningen på detta problem kan erhållas endast genom ett konkret studium av de speciella relationerna mellan den speciella klass, som erövat den politiska makten, nämligen proletariatet, och den arbetande befolkningens ickeproletära och även dess halvproletära massa – relationer som inte

tar form i en harmonisk, ”idealisk” fantasisituation, utan i en reell situation där bourgeoisin bjuder ursinnigt motstånd på olika sätt.

Det stora flertalet av befolkningen – och av den arbetande befolkningen än mer – i varje kapitalistiskt land, däribland även Ryssland, har själva och genom sina anhöriga tusentals gånger fått smaka på kapitalets förtryck, rofferi och allehanda skymfer. Det imperialistiska kriget, dvs slakten på tio miljoner människor för att avgöra om det brittiska eller det tyska kapitalet skall ha företräde vid utplundringen av hela världen, har i sällsynt hög grad skärpt, utbredd och förvärrat dessa prövningar och fått människorna att bli medvetna om dem. Det är därför som det stora befolkningsflertalet och särskilt de arbetande massorna oundvikligen kommit att sympatisera med proletariatet för att detta med heroisk djärvhet och revolutionär skoningslöshet kastar av sig kapitalets ok, störtar utsugarna, slår ner deras motstånd och med sitt blod banar väg för ett nytt samhälle, där det inte kommer att finnas plats för utsugare.

Hur stark och oundviklig den småborgerliga vacklan och svängningen tillbaka, i riktning mot den borgerliga ”ordningen”, in under bourgeoisins ”vinge”, än må vara bland de ickeproletära och halvproletära massorna i den arbetande befolkningen, kan de ändå inte annat än erkänna den moralisk-politiska auktoriteten hos proletariatet, som inte bara störtar utsugarna och undertrycker deras motstånd, utan också bygger upp en ny, högre gemenskap och samhällelig disciplin: disciplinen hos medvetna och enade arbetande människor, som inte känner något och eller någon makt över sig utom makten hos den egna enheten och hos deras egen medvetnare, djärva, sammansvetsade, revolutionära, beprövade förtrupp.

För att kunna segra och för att kunna bygga upp och befästa socialismen måste proletariatet lösa en dubbel eller tvåfaldig uppgift: för det första måste det genom sin oegennyttiga heroism i den revolutionära kampen mot kapitalet dra med sig hela massan av arbetande och utsugna, dra den med sig, organisera den, leda den i kampen för att störta bourgeoisin och helt undertrycka allt motstånd från dess sida; för det andra måste det föra med sig hela massan av arbetande och utsugna samt alla småborgerliga skikt in på den nya ekonomiska utvecklingsvägen, en väg som leder till att det skapas en ny social gemenskap, en ny arbetsdisciplin, en ny arbetsorganisation, vilken förenar vetenskapens och den kapitalistiska teknikens senaste rön med en bred sammanslutning av de medvetna arbetande människor som skapar socialistisk storproduktion.

Denna andra uppgift är svårare än den första, eftersom den omöjliga kan lösas genom enskilda hjältedåd, utan kräver den mest långvariga, den mest ihärdiga och mest mödosamma massheroism i det *vardagliga* arbetet. Men denna uppgift är också väsentligare än den första, ty den djupaste styrkekällan för segrar över bourgeoisin och den enda garantin för dessa segrars varaktighet och beständighet kan sist och slutligen endast ett nytt och högre samhälleligt produktionssätt, den kapitalistiska och småborgerliga produktionens ersättande med socialistisk storproduktion vara.

* *

*

De ”kommunistiska subbotnikerna” har så stor historisk betydelse just därför att de visar oss ett medvetet och frivilligt arbetarinitiativ när det gäller att utveckla arbetsproduktiviteten, övergå till en ny arbetsdisciplin och skapa socialistiska ekonomiska betingelser och livsvillkor.

En av de få, eller rättare sagt en av de ytterst sällsynta borgerliga demokrater i Tyskland som efter lärdomarna 1870-71 inte övergick till chauvinism eller nationalliberalism, utan till socialism, nämligen J Jacoby, sade att bildandet av en enda arbetarförening har större historisk betydelse än slaget vid Sadova”. Det stämmer. Slaget vid Sadova avgjorde vilken av två borgerliga monarkier, den österrikiska eller den preussiska, som skulle ha företräde vid

bildandet av en tysk kapitalistisk nationalstat. Bildandet av en enda arbetarförening är ett litet steg fram mot proletariats globala seger över bourgeoisin. På samma sätt kan vi säga att den första kommunistiska subbotniken, som järnvägsarbetarna vid Moskva-Kazanbanan anordnade den 10 maj 1919 i Moskva, har större historisk betydelse än varje seger av Hindenburg eller Foch eller engelsmännen i det imperialistiska kriget 1914-18.

Imperialisternas segrar innebär att miljoner arbetare slaktas för de anglo-amerikanska och franska miljardärernas profiter, en bestialisk ogärning av den döende, övergödda, ruttnande kapitalismen. Den kommunistiska subbotniken av järnvägsarbetarna vid Moskva-Kazanbanan är en av cellerna till det nya, socialistiska samhälle som bringar jordens alla folk befrielse från kapitalets ok och från kriget.

Herrar borgare och deras medlöpare, inklusive mensjevnikerna och socialistrevolutionärerna, som brukar anse sig företräda den "allmänna opinionen", gör sig givetvis lustiga över kommunisternas förhoppningar och kallar dessa förhoppningar "ett apbrödsträd i en resedakruka", skrattar åt det obetydliga antalet subbotniker jämfört med det enorma antalet fall av stöld, dagdriveri, sjunkande produktivitet, förstörda råvaror, förstörda produkter o d. Vårt svar till dessa herrar är att om de borgerliga intellektuella ägnade sina kunskaper åt att hjälpa de arbetande människorna och inte åt att bistå de ryska och utländska kapitalisterna för att de skall kunna återta makten, så skulle omvälvningen ske snabbare och fredligare. Men detta är en utopi, ty frågan avgörs genom klasskampen, och flertalet intellektuella dras till bourgeoisin. Det är inte med de intellektuellas hjälp utan trots deras motstånd (åtminstone i flertalet fall) som proletariats kommer att segra, varvid det skjuter åt sidan de obotligt borgerliga intellektuella, omformar, omfostrar och håller efter de vacklande och successivt vinner allt fler av dem över på sin sida. Skadeglädje över omvälvningens svårigheter och misslyckanden, försök att utså panik och propaganda för en återgång till det gamla – allt detta är de borgerliga intellektuellas verktyg och metoder i klasskampen. Proletariats kommer inte att låta lura sig av detta.

Men om vi ser till sakens kärna, har det någonsin i historien hänt att ett nytt produktionsätt blivit förankrat med en gång, utan en lång rad misslyckanden, misstag och bakslag? Ett halvt sekel efter livegenskapens fall fanns fortfarande åtskilliga kvarlevor från livegenskapen kvar på landsbygden. Ett halvt sekel efter neger-slaveriets avskaffande i Amerika befann sig negrerna fortfarande mycket ofta i en ställning som till hälften var som slaveri. De borgerliga intellektuella, däribland mensjevnikerna och socialistrevolutionärerna, är sig själva trogna när de tjänar kapitalet och fortsätter med sin heltigenom falska argumentation: före proletariats revolution anklagade de oss för att vara utopister, och efter den kräver de att vi fantastiskt snabbt skall utplåna spåren av det förflutna!

Men vi är inte utopister och vi känner de borgerliga "argumentens" verkliga värde, vi vet också att spåren av det gamla i sederna ofrånkomligen kommer att ha övertaget över det nyas groddar under en viss tid efter omvälvningen. När det nya just har fötts förblir det gamla alltid starkare under en tid, så är det alltid både i naturen och i samhällslivet. Raljeri över hur svaga det nyas groddar är, billig intellektuell skepticism och dylikt – allt detta är i själva verket bourgeoisimetoder i klasskampen mot proletariats, ett kapitalismens försvar mot socialismen. Vi måste noga studera det nyas groddar, ägna dem den största uppmärksamhet, på alla sätt främja deras tillväxt och "sköta om" dessa svaga groddar. Det är ofrånkomligt att några av dem dukar under. Ingen kan garantera att just de "kommunistiska subbotnikerna" kommer att spela en särskilt viktig roll. Det är inte det saken gäller. Vad det gäller är att stödja var och varenda grodd till det nya, av vilka livet självt kommer att välja ut de mest livsdugliga. Om en japansk forskare för att hjälpa människorna att besegra syfilisen hade tålamod nog att prova 605 preparat, innan han fick fram ett 606:e, som tillgodosåg de bestämda kraven, så måste de som har en ännu svårare uppgift att lösa, nämligen att besegra kapitalismen, ha ihärdighet nog

att prova hundratals och tusentals nya sätt, metoder och medel i kampen för att få fram de lämpligaste.

De ”kommunistiska subbotnikerna” är så viktiga därför att de som började med dem inte alls bereddes särskilt goda betingelser, utan de var arbetare i olika yrken och även sådana utan yrkesutbildning, vanliga diversearbetare, som bereddes de vanliga, dvs svåraste, betingelserna. Vi känner alla väl till den främsta orsaken till den nedgång i arbetsproduktiviteten, som kan iakttas inte bara i Ryssland, utan över hela världen: förstörelsen och utarmningen, förbittringen och tröttheten till följd av det imperialistiska kriget, sjukdomarna och undernärningen. Den sistnämnda är den viktigaste. Hungern är det som är orsaken. Och för att råda bot på hungern måste vi höja arbetsproduktiviteten såväl i jordbruket som i transportväsendet och industrin. Det uppkommer följaktligen ett slags ond cirkel: för att kunna höja arbetsproduktiviteten måste vi rädda oss undan svälten, och för att rädda oss undan svälten måste vi höja arbetsproduktiviteten.

I praktiken brukar som bekant sådana motsägelser lösas genom att den onda cirkeln bryts, genom en vändning i stämningen bland massorna, genom enstaka gruppers heroiska initiativ, som med en sådan vändning som bakgrund ofta spelar en avgörande roll. Diversearbetarna och järnvägsarbetarna i Moskva (jag avser deras stora flertal, och inte en handfull profithajar, byråkrater och annat vitgardistbyke) är arbetande människor, som lever under förtvivlat svåra förhållanden. De är ständigt undernärda, och nu, före den nya skörden, då livsmedelsläget allmänt har försämrats, lever de i direkt svält. Och så går dessa svältande arbetare, omgivna av bourgeoisins, mensjevnikernas och socialistrevolutionärernas hätska kontrarevolutionära agitation, och anordnar ”kommunistiska subbotniker”, arbetar övertid *utan någon som helst betalning och uppnår en enorm höjning av arbetsproduktiviteten* trots att de är uttrötta, utpinade och utmattade av undernärningen. Är inte detta den mest storslagna heroism? Är inte det upptakten till en vändning som har världshistorisk betydelse?

När allt kommer omkring är arbetsproduktiviteten det viktigaste, det huvudsakliga för att det nya samhällssystemet skall segra. Kapitalismen åstadkom en arbetsproduktivitet som aldrig skådats under livegenskapen. Kapitalismen kan slutgiltigt besegras och kommer slutgiltigt att besegras genom att socialismen åstadkommer en ny, mycket högre arbetsproduktivitet. Det är en mycket svår sak som kommer att ta mycket lång tid, men *den har påbörjats*, och det är det som är det viktigaste. Om hungrande arbetare, som upplevt det imperialistiska krigets fyra svåra år och därefter ett och ett halvt år av ännu svårare inbördeskrig, i det hungrande Moskva sommaren 1919 kunde påbörja denna stora sak, hurdan kommer då inte utvecklingen att bli i fortsättningen, när vi har segrat i inbördeskriget och tillkämpat oss fred?!

Kommunismen är en i jämförelse med kapitalismen högre arbetsproduktivitet, som uppnås av frivilliga, medvetna, enade arbetare, vilka använder den högst utvecklade tekniken. De kommunistiska subbotnikerna är ytterst värdefulla som en *faktisk* början till kommunism, och detta är en stor sällsynthet, eftersom vi befinner oss på ett stadium, där ”endast *de första stegen* tas i riktning mot övergången från kapitalism till kommunism” (som det helt riktigt heter i vårt partiprogram).

Kommunismen börjar när *de vanliga arbetarna* visar en osjälvisk och alla tunga mödor övervinnande omsorg om att höja arbetsproduktiviteten, om att ta vara på *varje pud spannmål, kol, järn* och andra produkter, som inte tillfaller de arbetande själva och deras ”nära och kära”, utan tillfaller hela samhället, tiotals och hundratals miljoner människor, som först förenat sig till en enda socialistisk stat och sedan till en sovjetrepublikernas union.

I Kapitalet gycklar Karl Marx med det svulstiga och bombastiska i den borgerliga demokratins magna charta över mänskliga fri- och rättigheter, med allt detta ordprål om frihet, jämlikhet och broderskap *i allmänhet*, som bländar alla länders kälkborgare och brackor, den

usla Berninternationalens usla hjältar inräknade. Marx ställer dessa pompösa rättighetsdeklarationer i kontrast till proletarietets enkla, anspråkslösa, sakliga, vardagliga sätt att ställa frågan: lagstadgad arbetstidsförkortning är ett typexempel på sådan frågeställning. Hur träffsäkert och djupt Marx' påpekande var märker vi desto klarare och tydligare, ju mer den proletära revolutionens innehåll utvecklar sig. "Formlerna" för verklig kommunism skiljer sig från kautskyanhängarnas, mensjevikernas och socialistrevolutionärernas och deras fina Bern-"bröders" svulstiga, utstuderade, högtidliga frasmakeri genom att reducera det hela till *arbetsförhållandena*. Mindre svammel om "arbetsdemokrati", om "frihet, jämlikhet och broderskap", om "folkakt" och liknande: den medvetne arbetaren och bonden i våra dagar urskiljer i dessa uppblåsta fraser lätt den borgerlige intellektuelles falskspel, lika lätt som mången livserfaren människa när hon betraktar en "riktigt fin persons" "polerade" fysionomi och yttre omedelbart och ofelbart konstaterar: "Med all sannolikhet en skojare".

Mindre av uppblåsta fraser, mera av enkelt, *vardagligt* arbete och omsorg om varje pud spannmål, varje pud kol! Mera omsorg om att dessa för den svältande arbetaren och den trasklädde och barfota bonden så nödvändiga puden spannmål och kol skaffas fram genom medvetet, frivilligt, uppoffrande, heroiskt arbete av sådana vanliga arbetande människor som diversearbetarna och järnvägsmännen vid Moskva-Kazanbanan och *inte med geschäfts-*metoder, inte på kapitalistiskt vis.

Vi måste alla erkänna att en borgerligt intellektuell, floskulös inställning till revolutionens frågor kan spåras vart vi än ser, t o m i våra egna led. Vår press exempelvis gör inte mycket för att bekämpa dessa ruttna kvarlevor av det ruttna borgerligt demokratiska förflutna, för att stödja de enkla, blygsamma, vardagliga men livsdugliga groddarna till verklig kommunism.

Ta exempelvis kvinnans ställning. Inget enda demokratiskt parti i någon enda av de mest utvecklade borgerliga republikerna har under decennier gjort ens hundra delen av vad vi härvidlag gjort under vårt allra första år vid makten. Vi har bokstavligen inte lämnat sten på sten kvar av de gemena lagar som höll kvinnan kvar i ojämlikhet, begränsade möjligheten till skilsmässa och omgav den med vidriga formaliteter, vägrade erkänna de utomäktenskapliga barnen, stipulerade att deras fäder skulle letas fram o d – lagar som det till bourgeoisins och kapitalismens skam finns så många kvar av i alla civiliserade länder. Vi har tusenfaldig rätt att vara stolta över vad vi gjort på detta område. Men ju *mer* vi röjt undan av de gamla, borgerliga, lagarnas och institutionernas bråte, desto klarare har det blivit för oss att detta endast inneburit att mark röjts för bygget men att själva bygget ännu inte påbörjats.

Trots alla emanciperande lagar fortsätter kvinnan att vara *hemslavinna*, ty *hemmens småhushållning*, trycker ner, kväver, förslöar och förnedrar henne genom att fjättra henne vid köket och barnkammaren och förslöar hennes arbetskraft på ett nästan barbariskt improduktivt, småskuret, nervslitande, förslöande, blockerande arbete. *Kvinnans* verkliga *frigörelse*, den verkliga kommunismen börjar först när en masskamp (ledd av proletariet som har statsmakten) mot denna hemmens småhushållning börjar eller, rättare sagt, när denna *i stor skala* omvandlas till socialistisk storkushållning.

Ägnar vi verkligen i praktiken tillräcklig uppmärksamhet åt denna fråga, som i teorin är otvetydig för varje kommunist? Naturligtvis inte! Ägnar vi tillräcklig omsorg åt de *groddar* till kommunism, som redan nu finns på detta område? Nej, och åter nej! Allmänna matserveringar, barnkrubbor, barndaghem – där har vi exempel på sådana groddar, där har vi de enkla, vardagliga medel, som inte innebär något svulstigt, pompöst eller högtidligt men som *i handling* förmår *frigöra kvinnan*, i handling minska eller upphäva hennes ojämlikhet jämfört med mannen, när det gäller hennes roll i den samhällseliga produktionen och i samhällslivet. Dessa medel är inte nya, de har (liksom överhuvudtaget alla de materiella förutsättningarna för socialism) skapats av storkapitalismen, men där har de för det första förblivit en säll-

synthet och för det andra – vilket är särskilt viktigt – antingen *geschäfts*-företag med alla spekulationens, profitjaktens, bedrägeriets och förfalskningens sämsta sidor eller ”borgerlig välgörenhetsakrobatik”, som de bästa arbetarna med rätta kommit att hata och förakta.

Otvivelaktigt har dessa institutioner i vårt land blivit betydligt fler och *börjar* ändra karaktär. Otvivelaktigt finns det bland arbetar- och bondkvinnorna många gånger fler *organisatoriska begåvningar* än vi känner till, människor som förmår organisera praktiskt arbete, där ett stort antal medarbetare och ett ännu större antal konsumenter deltar, och detta utan den uppsjö av fraser, jäkt, kiv och svammel om planer, system o d som är en kronisk ”sjuka” bland många ”intellektuella” och hos nyblivna ”kommunister”. Men vi *vårdar oss inte* om dessa groddar till det nya så som vi borde.

Se på bourgeoisin! Hur storartat förmår den inte göra reklam för vad *den* behöver! Se hur *deras* tidningars miljonupplagor lovprisar de – i kapitalisternas ögon – ”mönstergilla” företagen och hur deras ”mönstergilla” borgerliga institutioner görs till föremål för nationell stolt-het! Vår press bryr sig inte eller nästan inte om att skildra de bästa matserveringarna eller barnkrubborna, att dagligen insistera på att några av dem görs till mönster för andra, att göra reklam för dem, att utförligt beskriva vilken besparing av mänsklig arbetskraft, vilka bekvämligheter för konsumenterna, vilken hushållning med livsmedlen, vilken frigörelse av kvinnan från hemslaveriet och vilken förbättring av de sanitära förhållandena som uppnås vid *mönstergillt kommunistiskt arbete* och kan uppnås för, kan utsträckas till att gälla hela samhället, alla arbetande människor.

Mönstergill produktion, mönstergilla kommunistiska subbotniker, mönstergill omsorg och samvetsgrannhet vid anskaffningen och fördelningen av varje pud spannmål, mönstergilla matserveringar, mönstergill renlighet i det eller det arbetarhemmet, i det eller det kvarteret – allt detta måste bli föremål för tiofalt större uppmärksamhet än nu från såväl hela vår press’ som *varje* arbetar- och bondeorganisations sida. Allt detta är groddar till kommunism, och det är vår gemensamma och primära skyldighet att vårda dessa groddar. Hur svår vår situation än må vara inom livsmedelsförsörjningen och produktionen, har det dock under ett och ett halvt års bolsjevikmakt obestriddigen skett en framryckning *längs hela fronten*: anskaffningen av spannmål har ökat från 30 miljoner pud (1 augusti 1917-1 augusti 1918) till 100 miljoner pud (1 augusti 1918-1 maj 1919); grönsaksodlingen har ökat, de obesådda spannmålsarealerna minskat, järnvägstransporterna börjat förbättras trots de enorma svårigheterna med bränsle osv. Mot denna allmänna bakgrund och med den proletära statsmaktens stöd kommer groddarna till kommunism inte att tyna bort, utan väsa och utvecklas till fullständig kommunism.

* *
*

Vi måste noga tänka över vilken betydelse de ”kommunistiska subbotnikerna” har, så att vi ur detta stora initiativ drar alla de enormt viktiga praktiska lärdomar som följer av dem.

Den första och viktigaste lärdomen är att detta initiativ måste stödjas på alla sätt. Ordet ”kommun” har börjat användas alltför lättvindigt. Varje företag som dras igång av kommunister eller med kommunisters medverkan förklaras titt och tätt genast vara en ”kommun” – och därvid glömmar man inte sällan att *en så hedrande benämning* måste *vinnas* genom långvarigt och träget arbete, vinnas genom *praktisk* framgång i verkligt kommunistiskt uppbyggnadsarbete.

Därför är enligt min mening det beslut helt riktigt som mognat fram inom centrala exekutivkommitténs majoritet, nämligen att *upphäva* dekretet från folkkommisariernas råd i den del som gäller *benämningen* ”konsumentkommuner”. Låt benämningen bli enklare – då kommer förresten också bristerna och svagheterna under det nya organisationsarbetets *första* stadier

inte att lastas på ”kommunerna”, utan (som det med all rätt också bör vara) på de *dåliga* kommunisterna. Det skulle vara mycket nyttigt att mönstra ut ordet ”kommun” ur *gängse* språkbruk, förbjuda första bästa person att lägga sig till med det, eller *tillåta denna benämning bara* för verkliga kommuner, som faktiskt har praktiskt bevisat (och genom hela den omgivande befolkningens enhälliga erkännande bekräftat) sin förmåga och skicklighet att lägga upp arbetet på kommunistiskt vis. Bevisa först din förmåga att arbeta oavlönat i samhällets intresse, i alla arbetande människors intresse, din förmåga att ”arbeta på revolutionärt vis”, din förmåga att höja arbetsproduktiviteten, att lägga upp arbetet mönstergillt, och sträck sedan ut handen efter hederstiteln ”kommun”!

I detta avseende är de ”kommunistiska subbotnikerna” ett ytterst värdefullt undantag. Ty här har diversearbetarna och järnvägsarbetarna vid Moskva-Kazanbanan *först* visat *i handling*, att de förmår arbeta som *kommunister*, och därefter gett sitt initiativ benämningen ”kommunistiska subbotniker”. Vi måste eftersträva och se till att i fortsättningen alla och envar, som kallar sitt företag, sin institution eller sin verksamhet kommun *utan att ha bevisat* detta genom hårt arbete och praktisk *framgång i långvarigt arbete*, genom mönstergillt och verkligt kommunistiskt sätt att lägga upp arbetet, blir obarmhärtigt utskrattad och utskämd som charlatan eller pratmakare.

Det stora initiativ som de ”kommunistiska subbotnikerna” är måste också utnyttjas i ett annat avseende, nämligen för att *rensa* partiet. Under den första tiden efter omvälvningen, då en massa ”ärliga” och källborgerligt sinnade människor var särskilt ängsliga och då de borgerliga intellektuella, bland dem givetvis också mensjevikerna och socialistrevolutionärerna, mangrant bedrev sabotage och spelade lakejer åt borgarna, var det helt ofrånkomligt att äventyrare och andra ytterst skadliga element nästlade sig in i det styrande partiet. Det har aldrig förekommit och kan aldrig förekomma att en revolution undgår detta. Vad det gäller är att det styrande partiet, som stöder sig på en sund och stark avancerad klass, förmår rensa sina led.

Vi började med detta arbete för länge sedan. Vi måste fortsätta med det oavslutligt och oförtrutet. Kommunisternas mobilisering för kriget har hjälpt oss: ynkryggar och oduglingar har flytt från partiet. Skönt att slippa dem! En *sådan* minskning av antalet partimedlemmar betyder en *väldig ökning* av partiets styrka och vikt. Vi måste fortsätta rensningen och då utnyttja initiativet med ”kommunistiska subbotniker”, så att vi tar in nya medlemmar i partiet först efter ett halvt års, låt oss kalla det ”prövning” eller ”praktikanttid”, som består i ”arbete på ett revolutionärt sätt”. En liknande prövning skall krävas av *alla* partimedlemmar, som inträtt i partiet efter den 25 oktober 1917 och som inte genom särskilda arbetsinsatser eller förtjänster bevisat sin absoluta pålitlighet, sin trohet och sin förmåga att vara kommunister.

Partirensningen i förening med ständigt *högre krav från partiets sida* om verkligt kommunistiskt arbete kommer att förbättra statsmaktens *apparat* och i hög grad föra böndernas *slutgiltiga övergång* på det revolutionära proletariatets sida närmare.

De ”kommunistiska subbotnikerna” har för övrigt kastat ett ovanligt klart ljus över statsmaktsapparatens klasskaraktär under proletariatets diktatur. Partiets centralkommitté skriver ett brev om ”arbete på revolutionärt vis”. Idén kommer från centralkommittén för ett parti med mellan 100 000 och 200 000 medlemmar (jag förmodar att så många kommer att återstå efter en grundlig rensning, ty nu är antalet större).

Idén har tagits upp av de fackligt organiserade arbetarna. Vi har inemot 4 miljoner sådana, i Ryssland och i Ukraina. Till sitt överväldigande flertal är de för proletariatets statsmakt, för proletariatets diktatur. 200 000 och 4 000 000 – sådan är relationen mellan ”kugghjulen”, om uttrycket tillåts. Och sedan följer *tiotals miljoner bönder*, som fördelar sig på tre huvudgrupper: halvproletärer eller fattigbönder, som är den största och den som står

proletariatet närmast; vidare medelbönderna, och slutligen den mycket fåtaliga grupp som består av kulaker och lantbourgeois.

Så länge det ännu är möjligt att handla med spannmål och profitera på svälten, förblir bonden (och detta är för en viss tid oundvikligt under proletariatets diktatur) till hälften arbetande, till hälften profithaj. Som profithaj är han fiende till oss, fiende till den proletära staten, han är benägen att kohandla med bourgeoisin och dess trogna lakejer, inklusive mensjeviken Scher eller socialistrevolutionären B Tjernenkov, vilka försvarar friheten att handla med spannmål. Men *som arbetande* är bonden den proletära statens vän, arbetarens trognaste bundsförvant i kampen mot godsägaren och mot kapitalisten. Som arbetande stöder bönderna, de många miljoner som utgör den stora massan av dem, det stats”maskineri” som leds av det proletära avantgardet på ett eller ett par hundra tusen kommunister och består av miljoner organiserade proletärer.

En i ordets verkliga mening mer demokratisk stat, en med de arbetande och utsugna massorna mer intimt förbunden stat *har aldrig tidigare funnits i världen.*

Just ett sådant proletärt arbete, som de ”kommunistiska subbotnikerna” innebär och förverkligar, medför att böndernas respekt för och kärlek till den proletära staten slutgiltigt befästs. Ett sådant arbete – och endast det – övertygar slutgiltigt bonden om att vi har rätt, att kommunismen är det rätta, och gör bonden till vår hängivne anhängare, och det kommer därför att leda till att livsmedelssvårigheterna övervinns helt, till att kommunismen segrar helt över kapitalismen i frågan om produktionen och fördelningen av spannmål, det leder till att kommunismen ovillkorligen kommer att befästas.

Den 28 juni 1919

Tryckt i Moskva i juli 1919 som broschyr, utgiven av Statliga förlaget

V I Lenin, *Samlade skrifter*, 5:e ry uppl, b 39, s 1-29